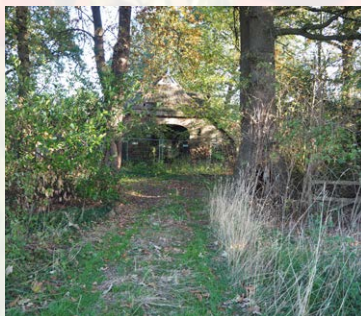

Ruimtelijk kwaliteitsplan

Zunaweg 16 Zuna, gemeente Wierden

Buro Jet
tuin in landschap

Ing. Henriette Blankenvoorde-Boeve
Landschapsonwerper

Juni 2020

Project: Rood voor rood locatie Zunaweg 16 Zuna, gemeente Wierden
Datum: Juni 2020

Opdrachtgevers:
De heer H. Blaak, Wepart BV
BJZ.nu, in opdracht van eigenaar

Auteur:
Buro Jet tuin in landschap
Holterweg 13, 7441 DA Nijverdal
06-34370614
info@jettuininlandschap.nl
www.jettuininlandschap.nl

Contactpersoon:
Ing. Henriette Blankenvoorde-Boeve

Foto's en afbeeldingen:
Henriëtte Blankenvoorde-Boeve,
tenzij anders aangegeven

Inhoud

1. Inleiding	02
Aanleiding	02
De opgave	02
Leeswijzer	02
2. Plangebied	03
Ligging in het landschap	03
Huidige situatie	04
Provinciaal beleid	06
LOP Wierden	10
Water	10
Natuurwaarden	11
3. Verantwoording landschappelijke inpassing	12
Erfinrichtingsplan	14
Bebouwing	15
Parkeren, ontsluiting en verharding	15
Plaatsing van woningen op erf	16
Kenmerkende groenstructuren	17
Profielen houtwal en boomgroep entree	19
Kwaliteitsimpuls-beplantingsplan	22
Bijlage Vogelvriendelijke beplanting	24

Losse bijlage: Erfinrichtingsplan A3, schaal 1:500

1. Inleiding

Aanleiding

De initiatiefnemer wil op het terrein alle gebouwen slopen en in het kader van Rood voor rood twee compensatiewoningen met bijgebouwen bouwen.

De gemeente Wierden wil hieraan meewerken, mits wordt voldaan aan een goede landschappelijke inpassing. De ervenconsulent van Het Oversticht heeft hiertoe landschappelijke randvoorwaarden beschreven, wat als uitgangspunt dient voor de plannen. De conclusie hierin is dat op deze locatie de bouw van twee woningen met een eigen bijgebouw mogelijk is. Dit kan zelfs een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit betekenen als aan de randvoorwaarden goed kan worden voldaan.

De initiatiefnemer heeft Buro Jet TuinInLandschap opdracht gegeven voor het opstellen van een ruimtelijk kwaliteitsplan.

Dit document vormt een verdere uitwerking van de landschapsplannen en vat de belangrijkste eisen voor de ruimtelijke kwaliteit op deze locatie samen.

De opgave

De opgave is het inpassen van twee woningen op een bestaand erf, waarbij een woning op de plek van de oude boerderij komt en een woning meer noordelijk op het perceel. Het accent ligt op het behouden en versterken van landschappelijk waardevolle groenstruc-

turen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het naastliggende fietspad, omliggende woonerven en het beperken van de geluidsoverlast vanaf de aanliggende Provinciale weg.

Het plan geeft een kans de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren door opschonen en slopen van wat ongewenst is en het toevoegen van natuur- en belevingswaarden, gecombineerd met een prettige leefomgeving.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt achtereenvolgens de huidige situatie, het beleidskader en belangrijke uitgangspunten, als natuur en water beschreven. Hoofdstuk 3 laat de voorwaarden zien die als leidraad hebben gediend voor het landschapsplan.

Als losse bijlage toegevoegd:
Erfinrichtingsplan A3, 1:500

2. Plangebied

Ligging in het landschap

De ontwikkellocatie ligt in het oude hoevenlandschap tussen het ontginningslandschap (westelijk), met de Provinciale weg als scheiding en het maten en flierenlandschap langs de Regge (oostelijk). Het ligt op een dekzandvlakte tegen de oostelijke flank van de Holterberg (stuwwal). Kenmerkend is het reliëf veroorzaakt door de zandkopjes en de tussendoor slingerende beekdalen. Volgens het LOP van de gemeente Wierden valt het onder deelgebied 7, Notter-Zuna, waarbij het bieden van

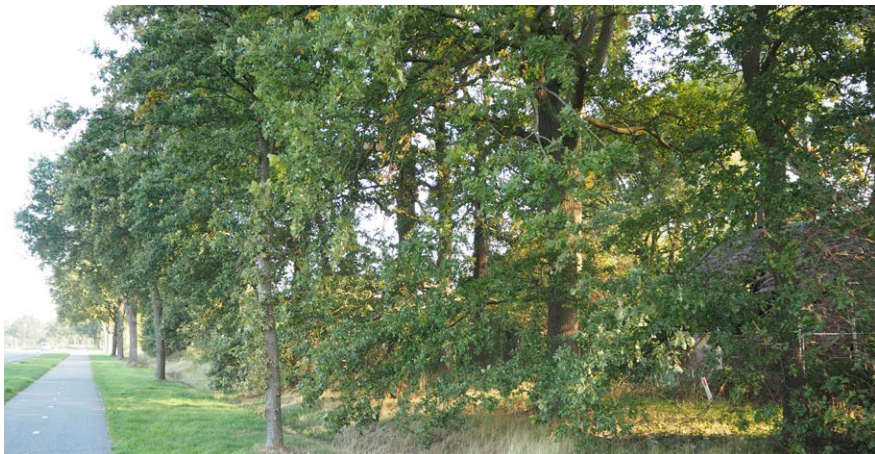
een ruimtelijk kader, kleinschaligheid en variatie versterken en stimuleren van erfbeplanting belangrijk is.

De locatie ligt in Zuna, een buurtschap, ontstaan op een zandkop langs de Regge, tussen Nijverdal en Rijssen, ten oosten van de Provincialeweg Zuna op de hoek met de Zunaweg. Het perceel is bereikbaar vanaf de Zunaweg, via een B-weggetje parallel lopend aan de Provinciale weg en net voorbij de erftoegang overgaand in een fietspad.

Luchtfoto 2017 (Bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Foto's van huidige situatie

Laanbomen langs fietspad parallel aan Provinciale weg en naastliggende houtwal en boomgroep

Zicht vanaf B-weggetje, overgaand in fietspad, op perceel met oude boerderij en boomgroep

Bestaande houtwal met eikenrij, oostelijk langs kavel

Zicht op grasland en openheid aan noordelijke kant van perceel

Huidige situatie

Het perceel aan de Zunaweg 16 laat een vervallen boerderij met bijgebouwen en een verwaarloosd erf en boomgroep zien met veel ruigte, ten noorden overgaand in weidegronden. Langs het perceel ligt oostelijk een mooie houtwal van eiken, die fungeert als belangrijke groene landschappelijke drager. Aan de westkant fungeert de Provinciale weg Zuna met fietspad en een bomenrij hier als grens op de overgang naar het ontginningslandschap.

Bij de bestaande entree van het erf, aan de voorkant van de oude boerderij is een boomgroep van eiken met enkele paardekastanjes. Hieronder is veel opschot en ruigte ontstaan, wat het beeld van een karakteristieke boomgroep in grasland vertroebeld.

Het erf met oude grote eiken geeft een karakteristiek beeld dat behouden is gebleven in een veranderende omgeving. Het geeft een herkenbaar straatbeeld aan de rand van het oude hoevenlandschap en dient behouden te blijven.

Het kavel is bereikbaar via een aan de Provinciale weg parallellopend B-weggetje, dat zich splitst in een erftoegang en een doorlopend fietspad.

Provinciaal beleid

(overgenomen uit: Omgevingsvisie Overijssel 2017)

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit: "datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is."

Deze is een optelsom van:

- gebruikswaarde: functionaliteit, bereikbaarheid, toegankelijkheid, nut en noodzaak van een initiatief dat ontwikkeld wordt
- belevingswaarde: beeldkwaliteit, het 'mooie', de identiteit van een gebied, het gevoel van (toekomstige) gebruikers en bewoners
- toekomstwaarde: het vermogen om ruimtelijke gevolgen van veranderende omstandigheden op te vangen (flexibiliteit, beheerbaarheid)

Ontwikkelingsperspectief Groene omgeving:

Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap

Het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke

Ontwikkelingsperspectief voor de groene omgeving, ofwel het buitengebied: Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap (bron: omgevingsvisie Overijssel)

vormen van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid.

Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de lokaal aanwezige functies, rekening houdend met de klimaatopgave en de kenmerken van het watersysteem.

Schaalvergroting in de landbouw en opwekking van hernieuwbare energie krijgen ruimte in het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap, onder de voorwaarde van zorgvuldige inpassing in het kleinschalige landschap. Ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Ook verbreding van economische activiteiten op het erf, bijvoorbeeld met zorg, recreatie of landwinkels, krijgt de ruimte.

Binnen dit ontwikkelingsperspectief kunnen nieuwe functies een plek krijgen op bestaande vrijkomende erven waar dit tevens maatschappelijke opgaven als behoud en ontwikkeling van cultuurhistorie, natuur en landschap ondersteunt.

Gebiedskenmerken

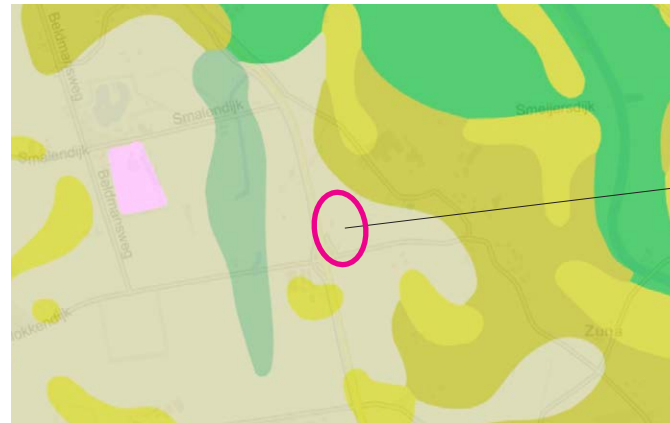
De omgevingsvisie Overijssel vereist een onderbouwing vanuit de provinciale vier-lagen benadering uit de Catalogus Gebiedskenmerken. De herkenbaarheid, de zichtbaarheid, de diversiteit en het in stand houden van de veelheid aan landschapstypen wordt op provinciaal niveau gestuurd en wordt ondersteund door de gemeente. Deze lagen worden achtereenvolgens beschreven:

- Natuurlijke laag:
- Laag van het agrarisch cultuurlandschap
- Stedelijke laag
- Laag van beleving

Natuurlijke laag: dekzandvlakte en ruggen

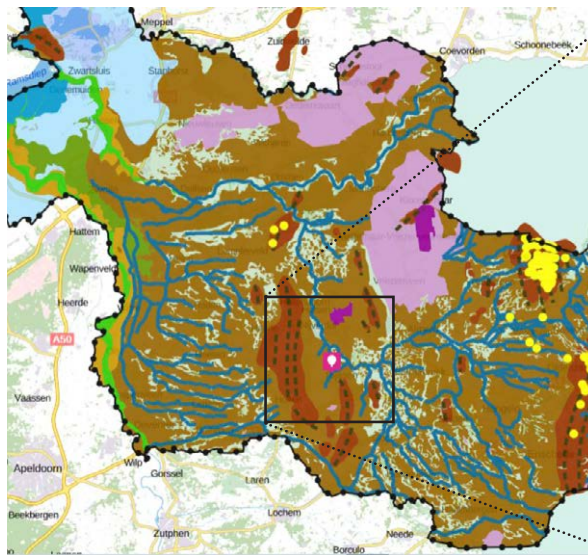
De ambitie voor deze dekzandgronden is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. En door de (strekings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

De geomorfologische kaart laat een dekzandvlakte zien.

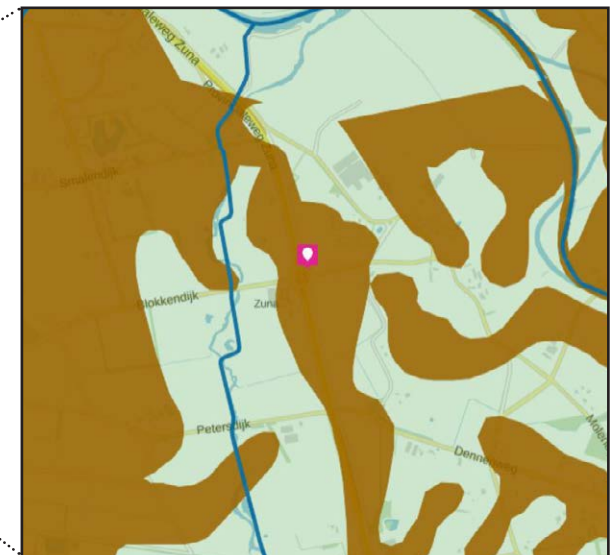
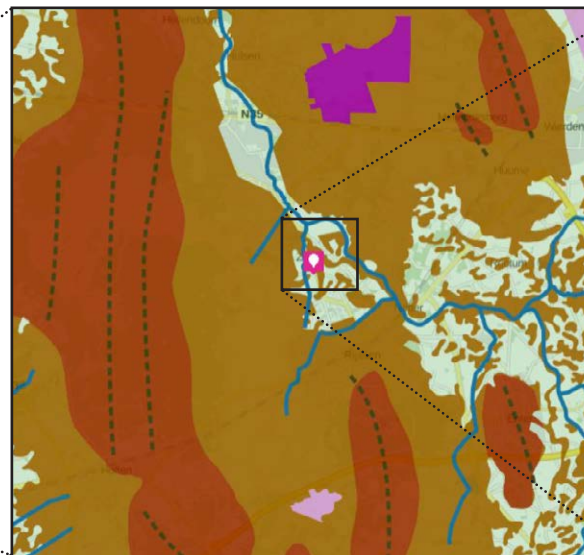

2M9 Vlake van ten dele
verspoelde dekzanden

De geomorfologische kaart laat een dekzandvlakte zien (bron: bodematlas)

Natuurlijke laag (bron: omgevingsvisie overijssel)...

...dekzandvlakte en ruggen (bruin)

Landschapstypen (bron: omgevingsvisie Overijssel.nl)

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: Oude Hoevenland-schap

De ambitie is het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, de routes over de erven, de erf- en landschapsbeplantingen.

Als ontwikkelingen plaats vinden in het oude hoevenlandschap, dan dragen deze bij aan behoud en accentuering van de dragende structuren (groenstructuur en routes) en aan de samenhang en de karakteristieke verschillen tussen de landschapselementen: de erven met erfbeplanting; open es(je); beekdal; voormalige heidevelden, de mate van openheid en kleinschaligheid. Ontwikkelingen vergroten de toegankelijkheid van erven en erfroutes.

Topografische kaart 1900 (bron: topotijdreis.nl)

Stedelijke laag: verspreide bebouwing

De ambitie is Levende erven! Opnieuw verbonden met het landschap, gaan de erven een serieus te verkennen alternatief woon/werkmilieu vormen. De erven die vrijkomen worden steeds groter, met zoveel bebouwing en opstallen dat ze voor individuele burgers vaak te groot zullen zijn. Sloop van de stallen is in bepaalde situaties een optie, maar soms worden de erven hierdoor zo klein dat ze als het ware verdampen. Deze robuuste erfensembles kunnen door het bieden van ruimte voor extra (vervangende) bebouwing een alternatief bieden voor - een deel van - de woningbouw en bedrijvenopgave elders, mits dit bijdraagt aan de lokale/ regionale sociaal-economische ontwikkeling.

Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant- en achterkant en vindt koppeling

van het erf aan landschap plaats. Toegankelijkheid wordt erdoor verbeterd.

Laag van de beleving: recreatieve routes en vaarwegen

Ambitie: Verschuiving in het verplaatsingsgedrag van auto naar fiets. Opheffen van de discontinuïteiten in het padennetwerk. Een schaalniveau hoger: het fiets- en wandelpaden netwerk wordt op niveau van de regio geïntegreerd tot een compleet systeem onder andere door de aanleg van fietssnelwegen. Verbinden van kernen met het buitengebied, ommetjes, gericht op het beleefbaar maken van de directe leefomgeving en het landschap en het verknopen van dit netwerk aan overstapplaatsen aan de hoofd- en regionale infrastructuur. De ligging en de dichtheid van het netwerk worden ingezet om de intensiteit van het gebruik te sturen. Erfgoed langs het informele trage netwerk wordt benut om de toeristische aantrekkelijkheid van gebieden te vergroten.

Fiets- (rood) en wandelverbindingen over de Zunaweg
(bron: omgevingsvisie overijssel)

LOP Wierden

(Overgenomen uit: Landschapsontwikkelingsplan Wierden)

De gemeente Wierden is in het landschapsontwikkelingsplan (hierna te noemen LOP) onderverdeeld in 13 deelgebieden. Het plangebied valt onder deelgebied 7: Zuna en Notter. Beide hoevenzwermen liggen op es-complexen aan beide zijden van de Regge. Daarnaast liggen kleinere eenmansessen (kampen), verspreid in het gebied op kleinere kopjes. Als kwaliteiten van het gebied wordt de relatie met het Reggedal gezien, evenals de klein-

Deelgebied 7: Zuna en Notter

schaligheid en variatie door afwisseling van microreliëf (steilranden), kampen, weiden en landschapselementen als houtwallen, -singles en erfbeplantingen. Hier liggen kansen tot herstellen van het opener geworden landschap en de contracten tussen beekdal en oud cultuurlandschap.

Water

Waterschap Vechtstromen

Het Waterschap Vechtstromen verzorgt het waterbeheer in het bestemmingsgebied. Een waterschap heeft drie kerntaken: zorg voor waterkwaliteit, -kwantiteit en -veiligheid. Conform het waterbeheer van de 21e eeuw moet bij alle aanpassingen in het watersysteem uitgegaan worden van het principe: vasthouden, bergen, afvoeren.

Het plangebied valt niet onder een grondwaterbeschermingsgebied, waterintrekgebied of waterwingebied (bron: omgevingsvisie ov)

Hemelwaterafvoer

Voor de hemelwaterafvoer van de nieuwbouw geldt dat al het hemelwater op het eigen perceel wordt opgevangen, waar het kan infiltreren in de bodem of wordt hergebruikt.

Gemiddelde grondwaterstand en bodem

Het kavel ligt op de hoger gelegen zandkopjes met potzolgronden (Hn21) en zijn leemarm. De grondwatertrap (GWT) is Vb. Dit houdt in dat de gemiddelde hoogste grondwaterstand tussen de 25 en 40 cm onder maaiveld ligt en de gemiddeld laagste grondwaterstand lager dan 120 cm (zie bodemkaart).

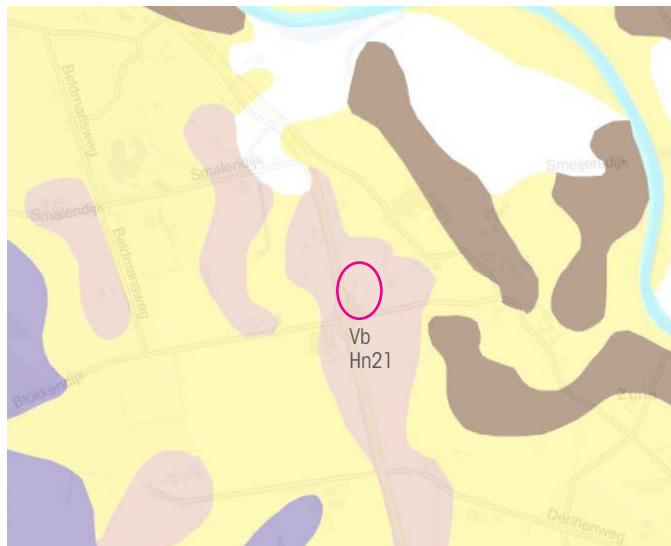
AHN

Op de hoogtekaart is goed het reliëf op het perceel te zien. Het perceel laat een afloop van de grond richting de sloot zien (zie hoogtekaart).

Natuurwaarden

Het kavel valt niet onder de ecologische hoofdstructuur (Natuurnetwerk Nederland) of Natura 2000-gebied.

Binnen de Provinciale omgevingsvisie valt het doelgebied onder het behouden en versterken van de verspreide bos- en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland. Hieronder valt binnen het agrarisch natuurbeheer het leefgebied 'droge dooradering'.

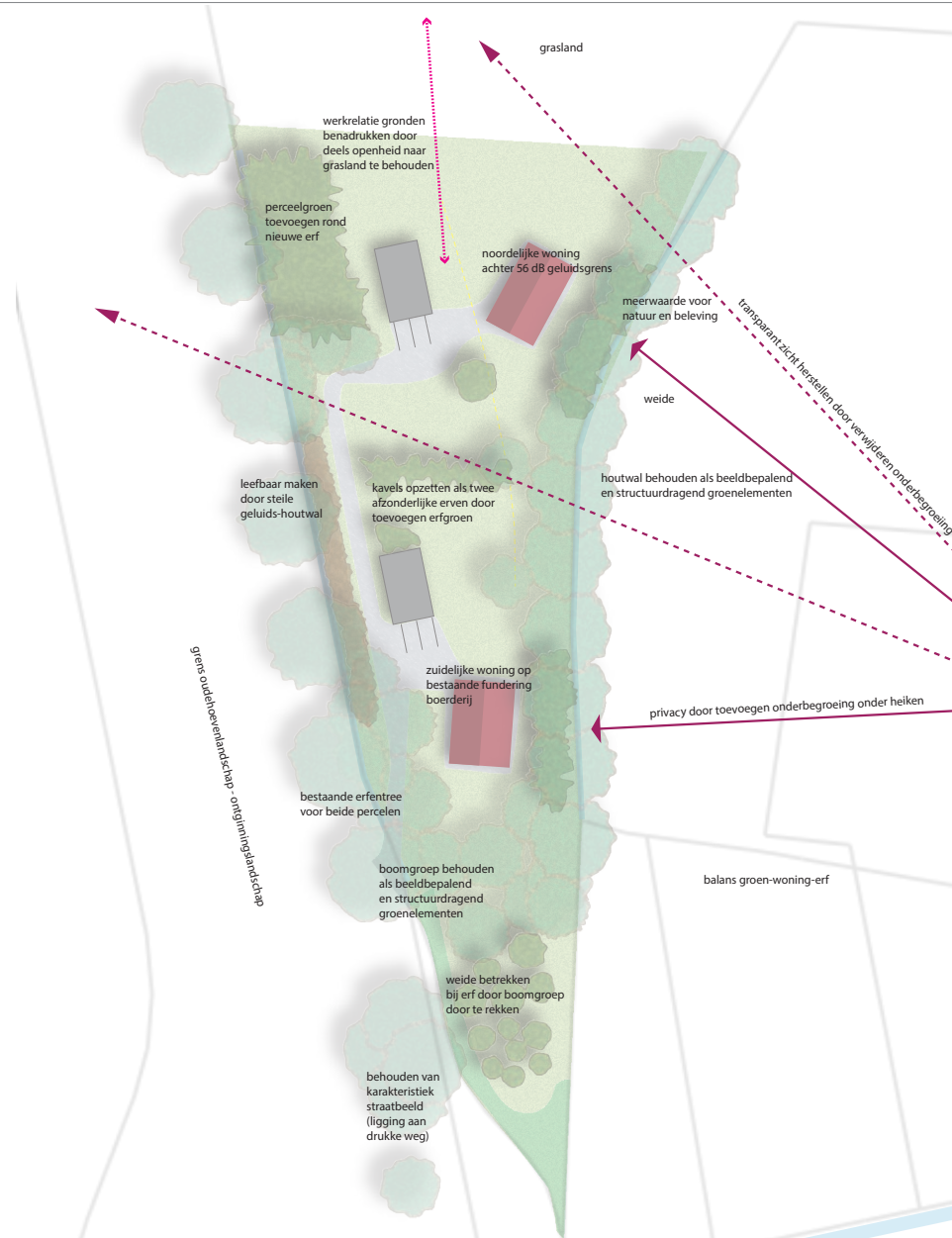

Bodemkaart met grondwatertrappen (bron: bodematlas)

Hoogtekaart (bron: ahn.nl)

3. Verantwoording landschappelijke inpassing

Versterken grens landschapstypen	De kavels liggen op de grens van het kleinschalige oude hoevenlandschap, tegen het open ontginningslandschap aan de westelijke kant van de Provinciale weg Zuna. Behouden, herstellen en toevoegen van stevige groenstructuren en erf- en perceelbenadrukt deze grens.
Houtwal als structuurdrager	De houtwal is een belangrijke structuurdrager in het kleinschalige landschap, met name omdat het landschap in de loop der jaren steeds opener is geworden en er veel oorspronkelijk groen verdwenen is.
Landschappelijke inpassing woningen	Beide woningen liggen in een kader van eiken. De zuidelijke woning komt op dezelfde plek als de boerderij, op een al volledig ingepaste erf met boomgroep. Hier is opschonen, herstellen en versterken van structuren voldoende, waarbij de houtwal langs het fietspad wordt omgevormd tot geluidswal. De noordelijke woning krijgt een erfbosje als stevig erfbeplanting.
Relatie erf - bouwland	Enkele zichtlijnen, met name aan de noordkant verbinden het landschap met de erven. Het doortrekken van de boomgroep verbindt het grasland met het erf.
Behouden boomgroep bij entree	De boomgroep zuidelijk van de oude boerderij is kenmerkend en geeft transparant zicht op nieuwe woning. Hij werkt geluiddempend en geeft privacy. De boomgroep kan steviger neergezet worden door deze door te trekken naar het wigvormige weiland.
Straatbeeld en geluidsscherm	Aan de westelijke kant komt een hoog begroeid wallichaam als soort van geluidsscherm naar de weg. Dit is passend in een afwisselend landschap naast een sloot en geeft een mooi straatbeeld door toevoegen van besdragende inheemse struiken. De hoogte biedt ruimte aan biodiversiteit
Opzet als twee afzonderlijke erven	De nieuwe woningen worden opgezet als twee afzonderlijke erven, aangezien de woningen verder uit elkaar geplaatst moeten worden vanwege de geluidnormen voor de noordelijke woning en het smalle kavel. Een struweelhaag in het midden benadrukt dit.
Meerwaarde natuur en beleving	Er is een grote verscheidenheid aan groenstructuren, waarbij de nadruk ligt op de bestaande oude eiken. Dit geeft een mooi karakteristiek straatbeeld. Er zijn daarnaast voldoende verschillende lagen: bomen, struiken, kruiden. Er is afwisseling in reliëf, afwisseling in dichtheid en openheid. Dit alles versterkt het kleinschalige landschap en geeft belevingswaarde.

4. Erfinrichtingsplan

LEGENDA

Het landschapsplan richt zich op het inpassen van twee woningen in het landschap, waarvan 1 woning op de bestaande fundering van de oude boerderij. De woningen en bijgebouwen worden gekoppeld aan bestaande of nieuwe landschapselementen, zodat het tezamen een goed ingepast en leefbaar geheel vormt.

Oude Hoevenlandschap

Het oude hoevenlandschap is van oorsprong kleinschalig met verspreid liggende erven, open esjes en zware beplanting. Routes lopen van erf tot erf en het landschap kenmerkt zich door grillige vormen, gebaseerd op zijn ondergrond. Er is een veelheid van afwisselende groene karakteristieke landschapselementen te zien, als houtwallen, bomenrijen, erfbosjes, haagjes en solitaire bomen.

Bebouwing

Voor de nieuwe bouwkavels geldt dat ze een samenhangend geheel vormen met de omgeving, waarbij de groenstructuren het geheel verbinden. Erfafscheidingen mogen alleen bestaan uit groenelementen (geen schuttingen).

Omdat het van belang is dat nieuwbouw in een agrarisch gebied zich voegt in het landschap worden hieronder randvoorwaarden voor de gebouwen aangegeven.

Advies ervenconsulent van Het Oversticht:

- *De gebouwen mogen wel 'familie' van elkaar zijn maar zijn niet identiek aan elkaar;*
- *De bijgebouwen worden los van de woningen geplaatst;*
- *Alle gebouwen hebben een klassieke kap (geen 'Indonesisch' model als wordt voorgesteld);*

- *Gebruik donkere en ingetogen materialen en kleuren (zoals aardetinten);*
- *Gebruik bouwmaterialen 'van de omgeving';*
- *De kappen kunnen deels van dakpan, deels met riet bedekt zijn;*
- *De hoofdgebouwen hebben bakstenen gevels;*
- *De bijgebouwen zijn daaraan ondergeschikt in materiaal en kleur.*

Parkeren, ontsluiting en verharding

De woningen hebben een gezamenlijke erftoegang vanaf het B-weggetje, net voor het begin van het fietspad. Materiaal van het landweggetje is bij voorkeur halfverharding of grote klinkers gelijksoortig als in omgeving. Alle verharding op erf is in gedekte kleuren en wordt tot een minimum beperkt.

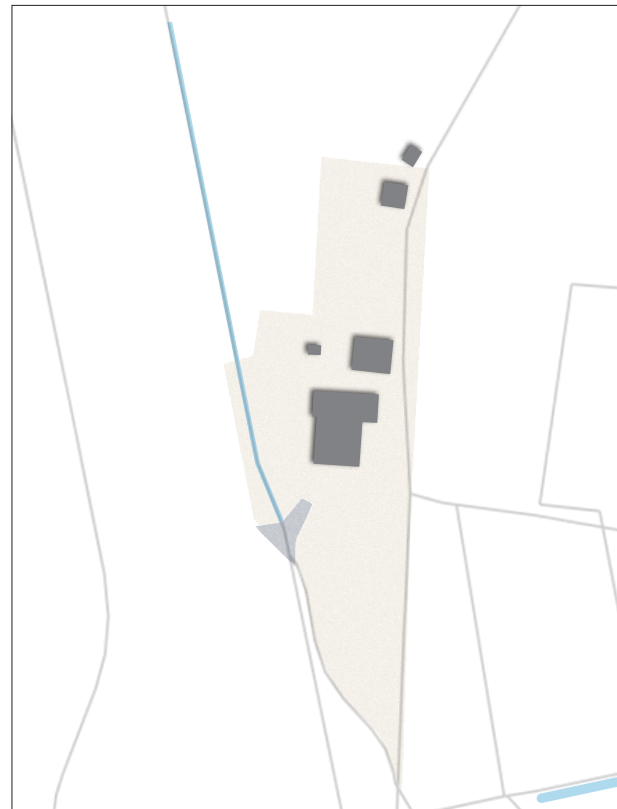
Parkeren gebeurt op het eigen perceel, in aansluiting op de erfontsluiting. Bij voorkeur wordt het parkeerdeel voorzien van grastegels of halfverharding om grote aaneengesloten delen verharding te voorkomen.

Plaatsing van de woningen op het erf.

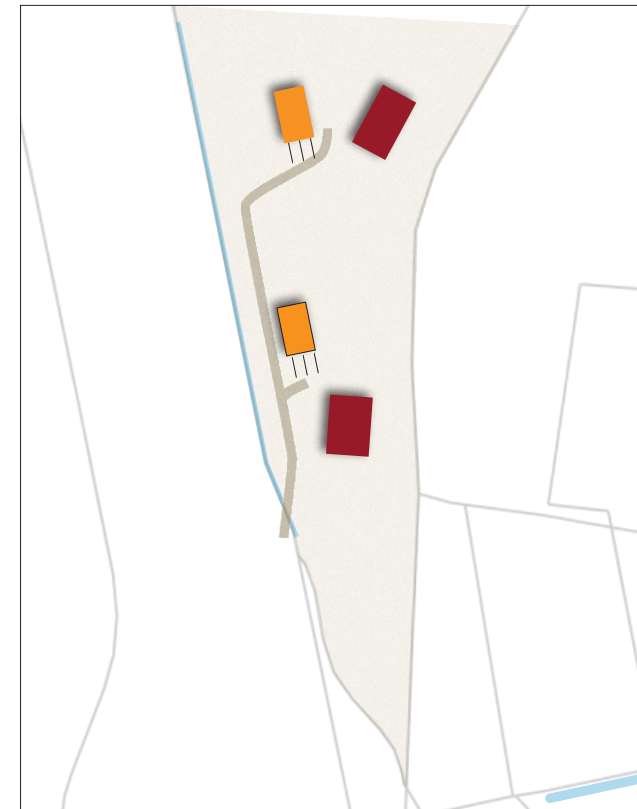
De zuidelijke woning komt op de plek van de oude boerderij. De noordelijke woning ligt in lijn met de houtwal. Dus gedraaid tov de boerderij ivm de knik in de houtwal. Bijgebouwen liggen logisch en functioneel tov de toegangsweg. Het noordelijke bijgebouw is zo gesitueerd dat ze werkt als geluidsdemping van de aanliggende

Provinciale weg. Ze hoeven niet in lijn te liggen met de woning. Oude boerenerven in het oude hoevenland-schap waren vaak grillig van opzet. Gebouwen staan op voldoende afstand van bestaande houtwal en boomgroep.

Bebouwing voor ...

...en na

LEGENDA

- kadastrergrens
- te slopen bebouwing
- nieuwe woning
- nieuw bijgebouw/ garage
- erfonsluiting
- parkeermogelijkheid op eigen erf

Kenmerkende groenstructuren

Zoals ook beschreven in het ervenconsulentadvies is de bestaande oostelijke houtwal, evenals de boomgroep op het huidige voorerf een belangrijk beeldbepalend landschapselement. Dit dient gerespecteerd te worden.

De bestaande beplanting geeft al voldoende body als ophanging voor de nieuwe gebouwen. Nieuwe groenstructuren versterken een stevige aangezette erf- en perceelbeplanting, zoals kenmerken voor een oud erf. Nieuwe groenstructuren zijn daarnaast ook gebaseerd op het bieden van privacy en zicht (ook tov aanliggende bebouwde percelen) en als demping van geluid van de aanliggende Provinciale weg.

Aangezien het om een oud erf gaat in een oud zand-landschap kan er gestreeft worden naar een losse en informele sfeer op en rond de erven met streekeigen beplanting en een natuurvriendelijk beheer (zie advies ervenconsulent).

Houtwal

Een houtwal is een karakteristiek waardevol landschapselement en veelal verdwenen door de komst van prikkeldraad. Hier is hij nog heel aanwezig langs de oostkant van het perceel. Goed beheer en onderhoud van deze houtwal is van belang voor de uitstraling. Hiervoor alle opschot en coniferen verwijderen en onderbeplanting opschonen. Dit geeft weer een transparant beeld (op zichthoogte tussen stammen door) van een eikenrij.

Aan de westelijk kant komt een steil wallichaam met voornaamste functie het geluid van de Provinciale weg te dempen. Bij beplanting gaat de voorkeur uit naar een variatie in streekeigen boomsoorten, zodat een ziektebestendige interessante houtwal ontstaat. Daarnaast wordt voorjaarsbloeiend en besdragend inheems bosplantsoen toegevoegd. Dit vergroot tevens de sierwaarde als

straatbeeld.

Boomgroep

In het oude hoevenlandschap zijn dicht bij elkaar staande bomen in grasland/ -weide op het voorerf karakteristiek. Ze dienden vroeger als gebruikshout.

Het is mooi de bestaande boomgroep als vrijstaand in een grasland te herstellen, door verwijderen van onderbegroeiing en alleen de sterke goed gevormde bomen te laten staan en eventueel gelijkwaardig aan te vullen. Door de boomgroep uit te breiden richting het zuidelijke weiland wordt ook deze wigvormige punt bij het erf betrokken.

Van oudsher gebruikte men voornamelijk eiken, maar geschikt zijn ook haagbeuk, walnoot en kastanje (qua

Zoete kers (*Prunus avium*) in houtwal, boomgroep of vogelbosje. (foto: Pinterest)

vorm gelijkend en ook goed te snoeien) en eveneens fruitbomen die zorgen voor toegevoegde natuur- en beleevingswaarde. Zolang ze maar als dicht bij elkaar staande groep opgezet worden.

Solitaire bomen

Kenmerkend op het erf is een solitaire boom. In het plangebied staan twee esdoorns op het erf. Bij de noordelijke woning komt een nieuwe solitair op het erf, die meteen verbindend werkt voor woning en bijgebouw.

Vogelbosje

Een vogelbosje is een erfbosje van voornamelijk besdragende heesters. De bloem- en besdragende struiken concurreren niet met de bestaande karakteristieke

Bloemrijk gras gecombineerd met gemaaid gras (foto: Pinterest)

beplanting van robuuste eikenbomen, zodat bestaande landschapselementen te herkennen blijven. Het vogelbosje geeft het bestaande erf meer body en zorgt voor extra ophanging/ omsluiting van de nieuwe woning. Tevens biedt het privacy en dempt het verkeersgeluid. Daarnaast geeft het een impuls aan het gevarieerde landschapsbeeld met aanliggend open grasland en versterkt het de natuurwaarde.

Struweelhaag

Een struweelhaag wordt net als een geschoren haag in 1 rij geplant, maar mag vrij uitgroeien en wordt daardoor breder. De haag heeft grote natuurwaarde, o.a. voor vogels en vlinders.

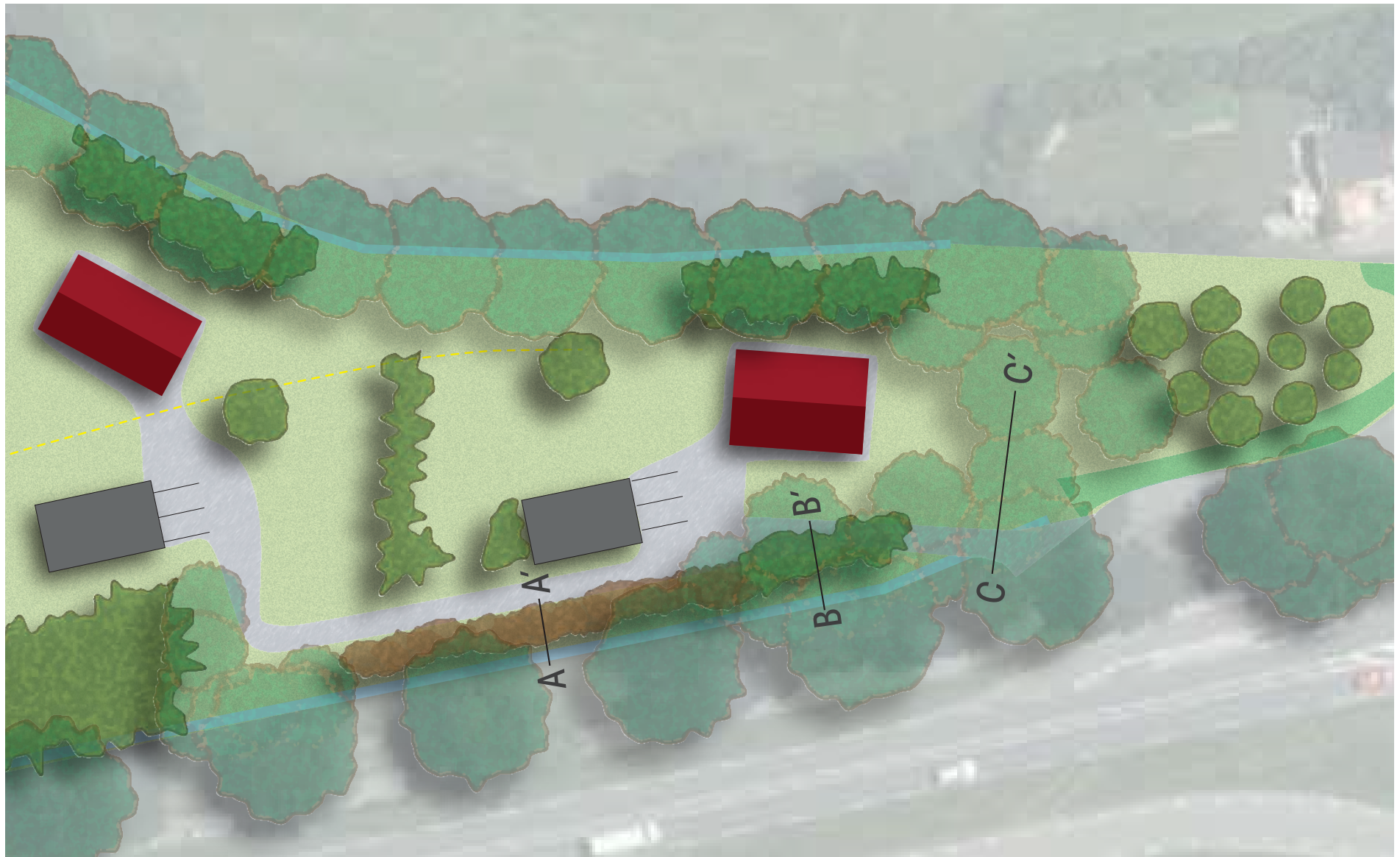
Een struweelhaag op de perceelgrens van beide erven geeft duidelijk aan dat het om twee afzonderlijke erven gaat. Wanneer de hagen te breed worden kunnen ze, het liefst in fasen, tot de grond teruggesnoeid worden.

Bloemrijk grasland en overbeplanting

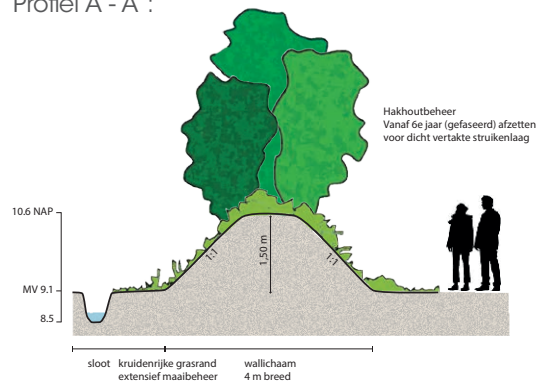
Een bloemenweide geeft belevings- en natuurwaarde en is belangrijk bij bevruchting van de boomgaard. De voorkeur gaat uit naar een akkerrandenmengsel (met granen en kruiden).

Voor aanvullend erfgroen: zie bijlage Vogelvriendelijke beplanting.

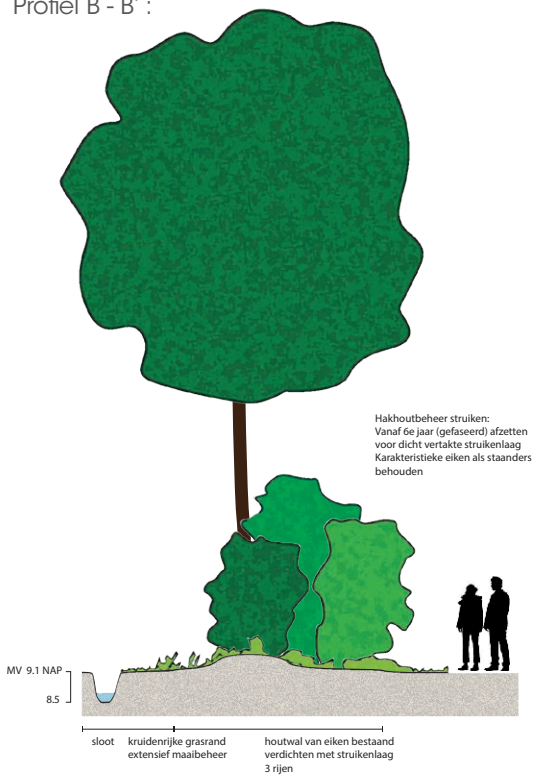
Profielen houtwal en principeprofiel boomgroep entree

Profiel A - A' :

Profiel B - B' :

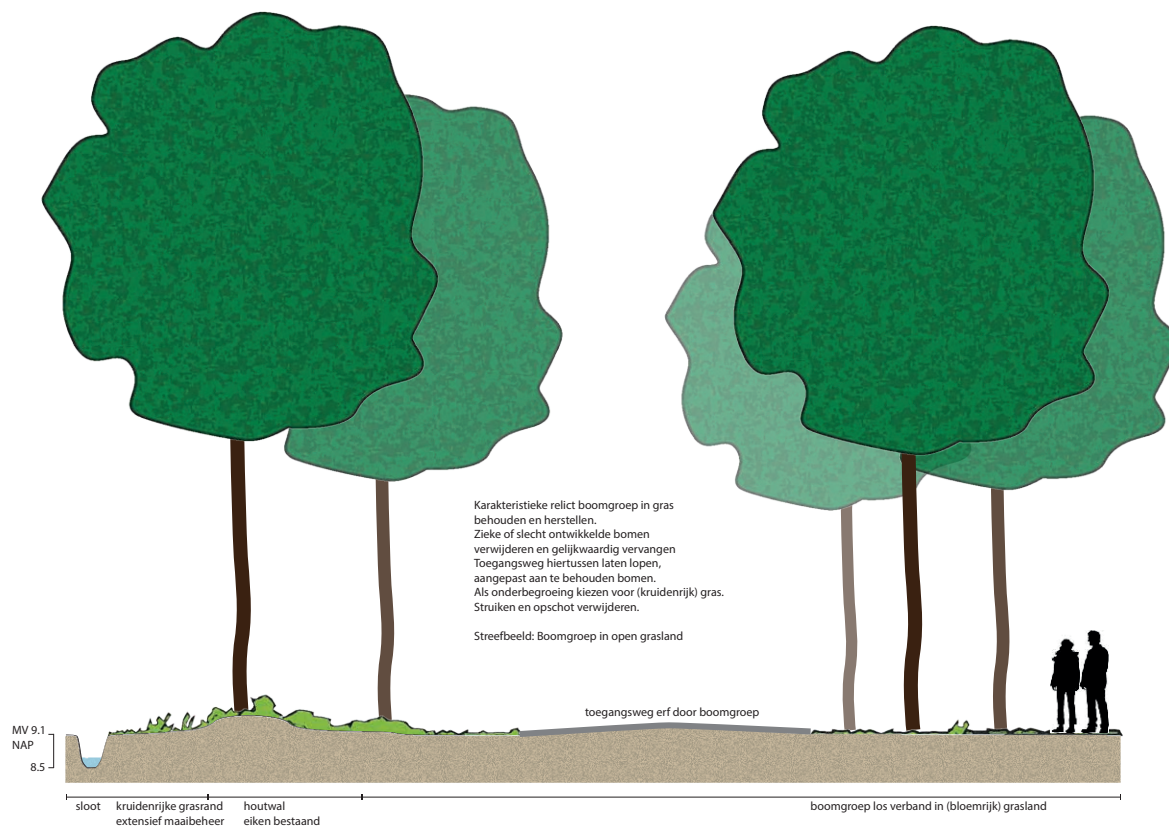

Zicht op locatie profiel A - A' :
Houtwal met wallichaam grenzend aan open grasveld zonder bomen

Zicht op locatie profiel B - B' :
Houtwal onder karakteristieke eiken aanvullen met inheemse heesters

Principetekening profiel C - C' :

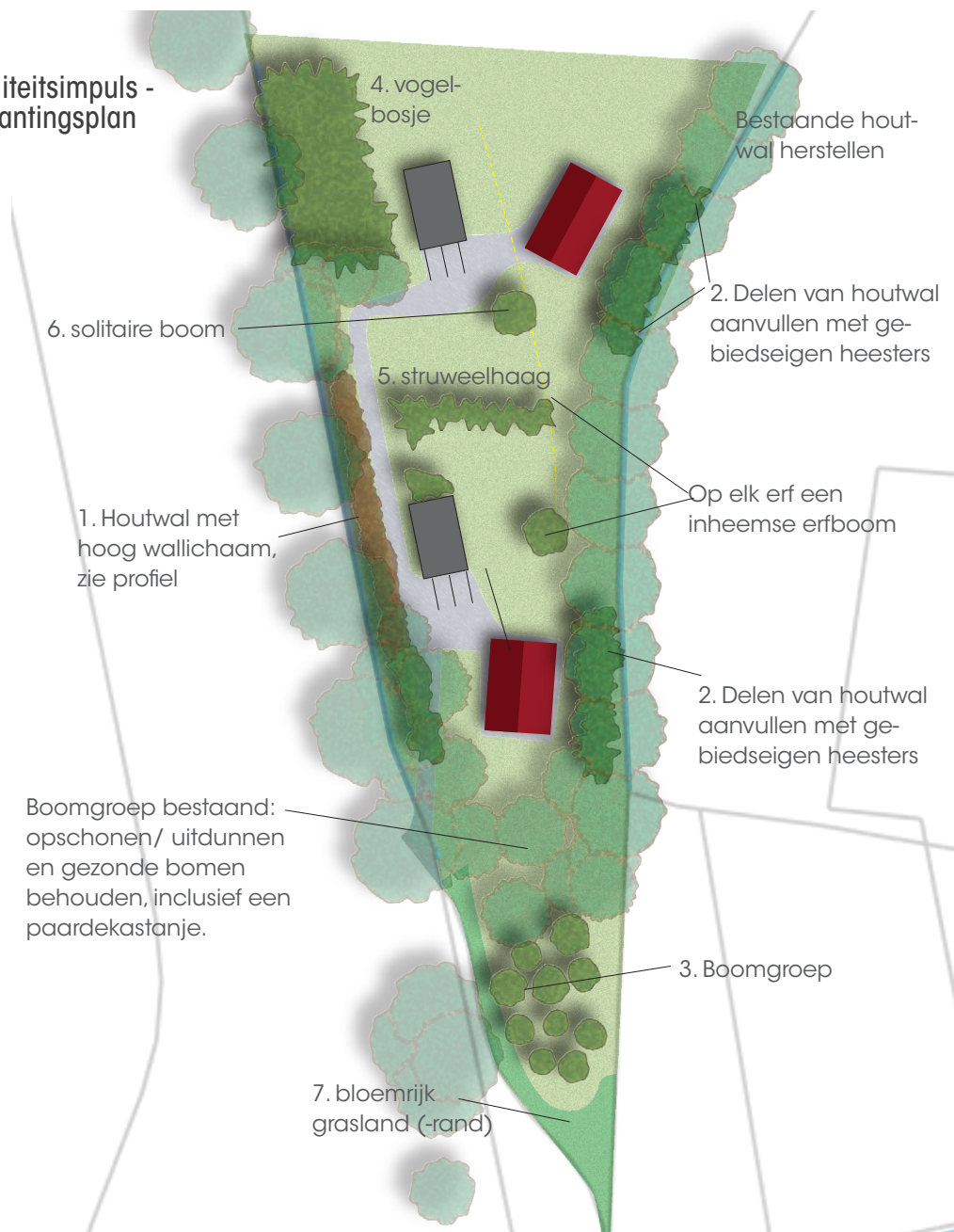

Streefbeeld boomgroep voor boerderij (bron: svp-hardenberg.nl)

Zicht op locatie profiel C - C' :
Oude eiken beschermen en herstellen als boomgroep

Kwaliteitsimpuls - beplantingsplan

1. Houtwal op hoog wallichaam van met name dichte heesterbeplanting en struweel
2. Houtwal aanvullen met gebiedseigen heesters ten hoogte van woningen. Rest houtwal transparant laten.
3. Boomgroep
4. Vogelbosje (met name besdragende heesters)
5. Struweelhaag
6. Solitaire boom
7. Bloemrijk grasland (-rand)

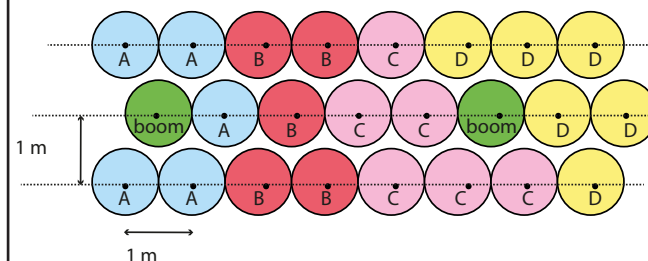
Principe aanplant driehoeksverband, waarbij de beplanting in groepen is uitgeplant.

Plantafstand: 1 m

Aanplant in driehoeksverband

1 m vanaf bestaande beplanting eerste rij opzetten

Boomvormers in midden plaatsen

landschapselement	soort	maat	aantal	percentage	toepassing	beheer-eindbeeld
Houtwal/ geluidswal. max 4 m breed, wanden zo steil mogelijk. (1:1, zie profieltekening)	Boomvormers: Boomvormers: Betula pendula (Ruwe berk); Acer campestre (veldesdoorn)	mt 80-100	n.t.b.	max. 30%	Boomvormers in midden van houtwal zetten	Struiklaag met veel natuurwaarde. Gefaseerd hakhoutbeheer (ook van eventuele boomvormers) met cyclus van 6 - 15 jaar geeft dichte vertakking. Bodembedekkende kruidenlaag tegen wal laten ontwikkelen om stijle wand te verstevigen. Niet aangeslagen beplanting moet telkens binnen 1 jaar, na uitval, worden herplant
	Struiklaag: Cornus mas (gele kornoelje), Rosa canina (hondsroos), Rhamnus frangula (vuilboom), Corylus avellana (hazelaar), Sorbus aucuparia (lijsterbes), Rubus fruticosus (bosbraam), Crataegus monogyna (meidoorn), Ilex aquifolium (hulst), Lonicera (kamperfoelie), Prunus spinosa (sleedoorn), Prunus padus (gewone vogelkers), Viburnum opulus (Gelderse roos), Amelanchier lamarkii (Amerikaanse krent)	bosplantsoen, mt 60-100	n.t.b.	min. 70%	Alleen bovenste deel van wal beplanten in 3 rijen. Driehoeksverband. Min. 5 soorten gebruiken i.v.m. biodiversiteit en belevingswaarde; Uitplanten in groepen van 5-7 st per soort; plantafstand van 1 m. Niet aangeslagen beplanting moet telkens binnen 1 jaar, na uitval, worden herplant	
Onderbegroeiing bestaande oostelijke houtwal	Zie struiklaag houtwal					
Boomgroep	Aesculus hippocastanum (paardekastanje)/ Juglans regia (walnoot)/ Carpinus betulus (haagbeuk)/ Prunus avium (zoete kers)/Oude rassen van Malus domestica (appel), Pyrus (peer)	min. mt 12-14 met kluit	min. 5		Kies 1 of meerdere soorten. Plaatsen als boomgroep Plaatsen met boompaal	Vrij uit laten groeien. Peer en appel snoeien om het jaar in de winter.
Solitaire boom	Aesculus hippocastanum (paardekastanje)/ Juglans regia (walnoot)/ Prunus avium (zoete kers)	min. mt 12-14 met kluit	n.t.b.		Minimaal 1 solitaire boom per erf	Vrij uit laten groeien.
Vogelbosje (met name besdragende heesters)	Boomvormers: Mespilus germanica (wilde mispel), Prunus avium (zoete kers), Amelanchier lamarkii (Amerikaanse krent)	mt 80-100	n.t.b.	max. 10%		Gefaseerd hakhoutbeheer. Max 10% boomvormers laten staan
	Struiklaag: Rosa canina (hondsroos), Ribes sanguineum (rode bes), Euonymus europaeus (kardinaalsmuts), Rosa rubiginosa (egelantier), Viburnum opulus (Gelderse roos), Cornus mas (gele kornoelje), Sorbus aucuparia (lijsterbes), Ribes uva-crispa (kruisbes), Crataegus monogyna (meidoorn),	bosplantsoen, mt 60-100	n.t.b.	min. 90%	Max. 500 m ² ; Min. 5 soorten gebruiken; in driehoeksverband; plantafstand 1,5 m; Struiken uitplanten in groepen van 5-7 st per soort	
Struweelhaag	Struiklaag: Crataegus monogyna (meidoorn), Rosa canina (hondsroos), Viburnum opulus (Gelderse roos)	3-jarig bosplantsoen, mt 60-100	20		enkele rij; 2 st/m ¹	Vrij uit laten groeien tot brede haag. Snoeien of afzetten tot op de grond alleen wanneer nodig
Bloemrijke grasrand	Kruidenrijk mengsel naar keuze	zaaimengsel	n.t.b.		uitzaaien	Maaien en afvoeren 1 á 2 x/jr in najaar

Bijlage 1

Overgenomen van: <http://www.vogelbescherming.nl/tuinvogel/tuininrichting/beplantingslijst>

Vogelvriendelijke beplanting

Het gezicht van de tuin wordt voor het grootste deel bepaald door de beplanting. Daarom is het belangrijk om goed na te denken welke bomen, struiken en planten je wilt aanplanten in de tuin.

Solitaire bomen (uitzicht, voedsel, veiligheid en voortplanting)

Zwarte els *Alnus glutinosa*
Ruwe berk *Betula pubescens*
Zachte berk *Betula pubescens*
Eenstijlige meidoorn *Crataegus monogyna*
Beuk *Fagus sylvatica*
Hulst *Ilex aquifolium*
Appelboom *Malus* (diverse soorten)
Zoete kers *Prunus avium*
Morel *Prunus cerasus*
Pruim *Prunus domestica*
Kroosjes *Prunus domestica* ssp. *insititia*
Vogelkers *Prunus padus* 'Albertii'
Zomereik *Quercus robur*
Meelbes *Sorbus aria*
Lijsterbes *Sorbus aucuparia*

Hagen (voedsel, veiligheid en voortplanting)

Veldesdoorn *Acer campestre*
Haagbeuk *Carpinus betulus*
Meidoorn *Crataegus monogyna*
Liguster *Ligustrum vulgare*
Vuurdoorn *Pyracantha coccinea*
Hondsroos *Rosa canina*
Taxus *Taxus baccata*

Heesters (voedsel, veiligheid en voortplanting)

Drents krentenboompje *Amelanchier lamarckii*
Broodboom *Aucuba japonica*
Zuurbes *Berberis aggregata*
Witte kornoelje *Cornus alba*
Rode Kornoelje *Cornus sanguinea*

Hazelaar *Corylus avellana*
Dwergmispel *Cotoneaster spec.*
Tweestijlige meidoorn *Crataegus laevigata*
Eenstijlige meidoorn *Crataegus monogyna*
Olijfwilg *Elaeagnus multiflora*
Kardinaalsmuts *Euonymus europaeus*
Struik-klimop *Hedera helix* 'Arborescens'
Duindoorn *Hippophae rhamnoides*
Hulst *Ilex aquifolium*
Hulst *Ilex verticillata*
Jeneverbes *Juniperus communis*
Mahonie *Mahonia japonica*
Taxus *Taxus baccata*
Glansmispel *Photinia villosa laevis*
Sleedoorn *Prunus spinosa*
Vuurdoorn *Pyracantha coccinea*
Zwarte bes *Ribes nigrum*
Aalbes *Ribes rubrum*
Vuilboom/sporkehout *Rhamnus frangula alnus*
Bosroos *Rosa arvensis*
Hondsroos *Rosa canina*
Fpanse roos *Rosa gallica*
Bergroos *Rosa glauca*
Kaneelroos *Rosa majalis*
Egelantier *Rosa rubiginosa*
Rimpelroos *Rosa rugosa*
Dauwbraam *Rubus caesius*
Framboos *Rubus idaeus*
Gewone braam *Rubus fruticosus*
Braam *Rubus laciniatus*
Gewone vlier *Sambucus nigra*
Trosvlier *Sambucus racemosa*
Sneeuwbes *Symphoricarpos albus*
Blauwe bes *Vaccinium corymbosum*
Vossebes *Vaccinium vitis-idaea*
Gelderse roos *Viburnum opulus*